

ORKDAL MENIGHETSBLAD

Nr. 9

NOVEMBER 1968

17. årgang

ORKDAL KYRKJE

1893

13. desember

1968

*Du kirke under Norges fjell
Løft høit ditt tårn og tind,
Og kall vårt folk i ve og vel
:/: Til dine goder inn! :/:*

*Lukk op din dør og møt de små
Med dåpens dyre tvett;
Hver hungrig sjel, til alder grå,
:/: Ved alterbordet mett! :/:*

*For all ting korsets banner heis
Og blås basunen klar,
Det ene store spørsmål reis
:/: Og gi det gyldig svar! :/:*

*Mot angerens og dødens frykt
Gi med på land og sjø
En troens grunn hvorpå vi trygt
:/: Kan leve og kan dø! :/:*

*Mot slapphet og mot syndelyst
En hellig ildhug tend
Og før mot dem i daglig dyst
:/: Til seier korsets menn! :/:*

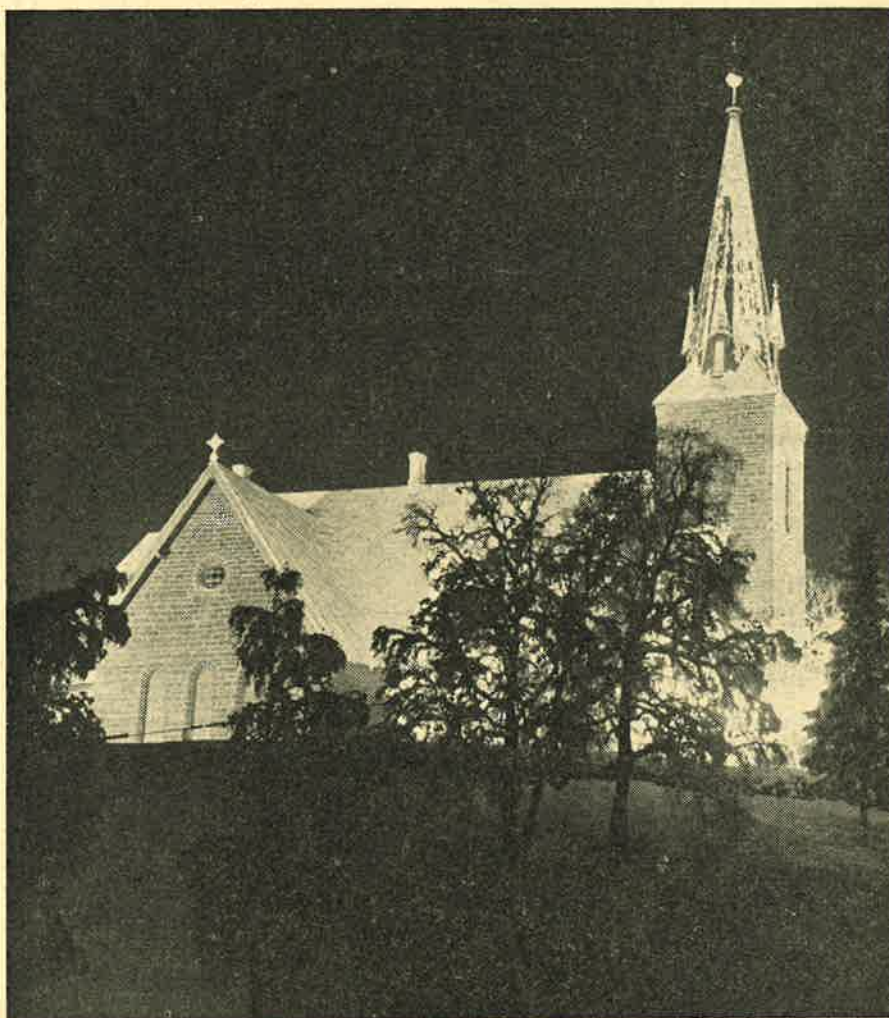
*Vekk op til virke tro og glad
For ånds og legems brød
Og før oss fremst i deres rad
:/: Som lindrer næstens nød! :/:*

*Sett merket høit for mannemål
Og byd oss det å nå!
Gjør stor og sterk i elsk og tål,
:/: I egne øine små! :/:*

*Og når vi dør, gi oss en grav,
Vår kirke, på din gård
Hvori, til vi går ut derav,
:/: Som nøkkel korset står! :/:*

*Du kirke på den norske kyst,
Å før vårt folk til Gud!
Da er du Guds og alles lyst,
:/: Da er du Jesu brud! :/:*

L. rev. Nr. 623.

*Kirken den er et gammelt hus,
Står om enn tårnene faller
Tårner full mange sank i geus,
Klokker enn kimer og kaller.*

Fra Orkedalen

Orkedalens Hovedkirke indviedes Onsdag 13de ds., ret en Høitidsdag for Orkedalens Menighed. Hans Høiærværdighed Biskop Skaar, Provst Brodahl samt alle Provstiets Præster var fremmødte. Veiret var mildt, lidt overskyet, en let Taage omkransede som et Slør den skjønne Dal, der nu var klædt i sin hvide Høitidsdragt. Klokketonerne lød kaldende ud over Dalen og fra den tidlige Morgen saaes Folk fra alle Kanter at strømme mod Kirken. Da de fleste Siddepladse i Kirken var optagne, blev Dørene lukkede. Præsteskabet samt Orkedals Herredstyreelse gik i Procession fra Præstegaarden og indtog sine Pladse i Kirken, medens der præluderedes fra Orglet af organist Brønner. Indgangsbn forrettedes ved Pastor O. Selmer. Derpaa istemte Menigheden, ledsaget af et Sangkor samt Orglet: «I Jesu navn skal al vaar Gjærning ske».

Provst Brodahl talte fra Kor-døren over de Ord af 19de Salme: «Jeg glemte det Ord i mit Hjerte» osv. Derefter Salmen: «I kristne som bekjende». De anordnede Skriftafsnit læstes af Præsterne Skauge, Støren, Schieldrup, Thaulow, Mohr og Brodahl. Mellem hvert Afsnit et Vers af Salmen: «Kirken den er et gammelt Hus». Biskopen fremsagde Troesbekjendelsen fra Alteret, derpaa ble sunget Salmen: «I Jesus søger jeg min Fred». Biskopen bestiger Prædikestolen og indbyder Menigheten som en stor Synderflok at gå til Jesus, Synderes Frelser og bedste Ven. Som Tekst havde han valgt: Jesu Møde og Samtale med Tolderen Sakæus. Under den klare, hjertevarmende Udvikling af denne Tekst fik han Anledning til at vise, hvor elendig et Menneskes Tilstand er uden Jesus, i Synd og Last, Angst og Skræk, men hvilken lykkelig Forandring efter Mødet med Jesus: «Syndebyrden afløstet, Fred i det urolige Hjerte, Tillid, Hengivenhed i Guds Vilje, Lyst og Glæde i at tjene Gud. Et saligt Liv er Livet med Jesus, alt bliver nyt. — Derpaa Tak til Gud, der havde hjulpet at faa reist dette solide, deilige Kirkehus. Det bedste ved Huset er

dog, at Jesus her vil komme og holde Møde med Menigheden. Gid den stedse vilde tage imod den Naade, Herren vil lade strømme ud fra dette Hus. Hertil knyttedes Formaning til Menigheden, hvorpaa fulgte den egentlige Indvielsesakt med Bøn. Efter Prædikenen Salmen: «Min Jesus lad mit Hjerte faa». Biskopen messer Kollekten og lyser Velsignelsen over Menigheden. Derpaa Salmen: «Gud Helligaand i Tro os lær», hvorefter Slutningsbøn læstes ved Pastor Gotaas.

Dermed var den høitidelige Handling slut og Folkeskarerne spredte sig til sine Hjem, vistnok alle med Indtrykket af, at denne Dag var en stor Høitidsdag for Menigheden. Om Aftenen samledes Præsterne og endel Menighedslemmer samt Arbeidsformændene, der for Anledningen vare indbudte til Middag, paa Engen*).

Af Skaaler, som blev drukket skal

*) Gården Øvre Engen (?) - H.

Orkdalskirka

Den gamle kirka i Orkdalen var en høgrest steinkirke fra 1100-tallet. Gjennom hundreårene var mange forandringer gjort: tårn var blitt påbygd og kirka utvidet både mot vest og nord. Utvidelsen mot nord het populært «Nykirka» eller «Ørhyggkirka». Tidens tann satte etter hvert sterke merker på den. For liten ble den også etter hvert som folketallet i bygda vokste.

I slutten av 1880-åra var det meningen å foreta en storrestaurering. Tanken var å rive «Nykirka», la skipet stå og forlenge det 18 alen mot øst, og bygge nytt kor. Etter at arbeidet var satt i gang, måtte planen oppgis. Fundamenteringen var for skrøpelig og murene for medtatt. I 1892 ble den gamle kirka revet. Siste gudstjeneste ble holdt 24. april det året. — Noe av steinen ble brukt til kirkegårdsmur. I veggen fant man også den bautasteinen som nå står på kirkebakken.

En god del inventar og utstyr fra

jeg kun nævne en, nemlig den, som Biskopen udbragte for Orkedalens Menighed og dens Præster med Ønske, at Menigheden ret flittig vilde besøge det nye Kirkehus og gjøre Brug af de Gaver, som der uddeltes, og at Præsterne ret ofte maatte have det glædelige Syn, som de havde havt idag, at se Kirken fyldt af en lyttende Skare.

* * *

Kirken er opført af huggen Graasten, tækket med Skiffersten, Taarnet med Kobber, Stilen Spidsbue. Alterbilledet er meget vakkert og forestiller Jesu Opstandelse, og er tilligemed Indfatningen en Gave af Herman Levanger. Kirken har ca. 820 Siddepladse, et Orgelgalleri og to Sidegallerier, et i hver Sidefløi. Paa hver Side af Koret er muret et Værelse med Opgange til Sidegallerierne samt Sakresti og Værelse for Daabsbørnene. Alt er solid og hensigtsmessig indrettet, saavel Arkitekt (Bergstrøm), som Arbeidere har Ære af sit Værk. Den koster antagelig ikke langt fra 100,000 Kroner.

V.

(Adresseavisen 20. 12. 1893).

MENIGHETSBLAD

for Orkdal prestegjeld.

Utgitt av soknerådene i Orkdal.

Kontingent kr. 4,—.

Redaktør:

RES. KAP. EINAR KOREN.

ORKDAL KIRKE 75 ÅR.

De $\frac{3}{4}$ hundreår vil bli markert på forskjellig vis.

Søndag 1. desbr. kl. 19 vil det bli en sang- og musikkveld i kirka, der følgende deltar: Orkdal mannskor, Orkdal damekor og muligens Orkdal Arbeiderpartis kor, John Førve-mo trompet, Magnhild Hoff sang og Steinar Jacobsen orgel. — Res. kap. Koren vil holde andakt.

Søndag 8. desbr. blir jubileet markert ved gudstjenesten om formiddagen. Om kvelden blir det menighetsfest i Megården bedehus.

Vi håper at menigheten vil slutte opp om de forskjellige arrangement.

HØYMESSEN I ORKDAL KIRKE

søndag 24. nov. blir kringkastet. Gudstjenesten tar til kl. 10,55, så man bør være ute i god tid. — Det er å ønske at det blir godt fram-møte, også av den grunn at menighetssangen gjerne skulle bli full-tonig.

KALLSKAPELLANIET

i Orkdal er utlyst for tredje gang, med søknadsfrist 17. nov.

MELHUS SONGLAG og FOSENLAGETS SANGKOR

besøker Orkdal søndag 17. nov. og holder konsert i hovedkirken kl. 17.

I KJØRA KRETS, GEITASTRAND

blir det offeruke ved emissær Bedin. Møtene holdes i forskjellige privat-hus, mens avslutningsmøtet holdes i Kjøra grendahus søndag 17. nov. Dette blir slått sammen med 50-års-festen for stedet lokalforening for Misjonssambandet.

ORKLADAL FELLEFORENING

for Indremisjonen har samling på Orkanger søndag 1. desember. Det blir gudstjeneste i kirken om formiddagen med ofring til Indremisjonen, og om ettermiddagen blir det avslutningsmøte i bedehuset.

ORKLAND KIRKE

Til familie-gudstjenesten 1. des. ønskes spesielt velkommen skolebarn og konfirmanter med foreldre. Det blir ofring til Trøndelag sønd.-skolekrets.

SIDEN SIST:

har det vært avholdt enda to samlinger av tidligere konfirmanter. — I Orkdal ble det foran gudst. 20. 10 foretatt «navneoppopp». I alt deltok bort i mot førti. Etter gudstjenesten som ble forrettet ved res. kap., var det middag i Megården bedehus. Her var det hilsener og tale ved prestene. Helt fra USA var det møtt en deltager, nemlig Ole Rømmesmo fra Fargo, N. Dakota. Han sa noen ord og ville gjerne trykke hver enkelt i hånden idet han gikk bordet rundt. — På Geitastrand var det samling 3. 11 av 50-års og 25-årskonfirmantene med ektefeller samt av årets konf. med foreldre, et hyggelig møte mellom generasjonene. Etter gudstj. i kirken var det deilig bevertning i bedehuset, sang

av fru Hoff, lysbilder og tale av res. kap.

— Menighetsrådenes prostimøte ble holdt 13. 10 på Svorkmo. Endel kom tidlig og deltok i Moe kirke først. Middagsgjestene ble denne gang fordelt hos private. Ettermiddagsmøtet samlet god deltagelse fra de forskjellige prestegjeld sammen med mange av stedet folk. Emnet for talene dreiet seg om ungdoms- og konfirmantarbeidet, belyst henholdsvis av kretssekr. Arne Garnes, Trondheim og soknepr. Arne Sæter, Rindal. Etter kaffepausen utspant seg en livlig samtale der varierte synspunkter kom til uttrykk. — «Hvite Bånd» hadde festmøte i Megården b.hus 26. 10. Reisesekretær Esther Myrvold fortalte levende og engasjert om Hvite Bånd kamp mot alkoholens nedbrytende virkninger i hjem og samfunn, blant eldre og yngre ikke minst. Dette arbeid har lange røtter tilbake i tiden, idet Verdensforbundet ble stiftet i 1873, og i Norge ble arbeidet tatt opp alt i 1889, eget kurhjem fra 1913. Apningsandakt ved res. kap., Lagskoret fra Follo sang, og møtet ble ledet av fru Birkeland.

Rovdrift på mennesket?

Det er slått alarm mot rovdriften d.v.s. mot den overdrevne håndtering eller manipulering med naturens ressurser. Denne kan bli en trussel mot verdier som er fundamentale for menneskelig trivsel og eksistens.

Forurensningen av vann og luft, raseringen av kulturlandskap, sår som skjemmer etter flere av de svære anleggs- og utbyggingsprosjekter, den eksplosive bebyggelse i deler av landet både på dyrket mark, ved strand og på fjell er ikke lenger noe sporadisk og isolert, men holder på å vokse seg til en mektig strøm. En vil komme til å høre mer og kanskje drastiske ting om dette i det «naturvernår» som nærmer seg.

Mindre tales og tenkes om rovdriften på mennesket, inngrepene i og påvirkning av menneskets sinn og karakterliv. Men faktum er at også dette skjer. Belastningsskader og slitasjesykdommer taler sitt språk. Likeså overfylte nerveklammer og psykiaterkontorer. Kravet fra arbeidsliv og utdannings-samfunn er øket og øver sitt trykk.

En variert og utpekulert reklame presser på i retning av forbrukermennesket som det store ideal.

Det begynner med barna i form av leksepress og sterke inntrykk gjennom massemedia. Ungdommen dras enda mer inn i kappløpet. De unge er fremtiden, de har penger, de har overskudd, og de har sjarm. Det er spørsmål om det ikke drives en form for rovdrift, en kappestrid om de unges oppmerksomhet, kjøpekraft og popularitetstrang som i virkeligheten er horribel. — En naturlig trang til spenning og avspenning som finnes hos oss alle, skrues opp til sensasjonsstadiet og tilsettes en selsom blanding av skrekk og lyst (crime og sex). Resultatet kan bare bli forsimping og forpøbling.

Mot makter og mennesker som lever av rovdrift på dette og andre felter finnes medisinen og forsvaret i mesterens ord:

Hva gagner det et menneske om det vinner den hele verden, men tar skade på sin sjel? Matt. 16. 26

K.

GUDSTENESTER

17/11, 23. s. e. tref.

Orkanger kl. 11: Koren. Nattv.
Ofr. til Kr. Innsats for kirkens
uløste oppgaver.
Ustjåren skole kl. 11: Havdal.

24/11, 24. s. e. tref.

Orkdal kl. 10,55: Havdal.
(Kringkastes).
Geitastrand kl. 11: Koren. Nattv.

1/12, 1. s. i advent.

Orkland kl. 11: Koren.
FAMILIEGUDSTJENESTE.
Ofring til Tr.lag sønd.sk.krets.
Kirkebuss.
Orkanger kl. 11: Havdal. Nattv.
Ofr. til Det norske Indrem.selsk.
Orkdal kl. 19: SANG- OG MU-
SIKKVELD.
Andakt ved res. kap. Koren.

8/12, 2. s. i advent.

Orkdal kl. 11: JUBILEUMS-
GUDSTJENESTE. Begge prester.
Tidl. sokneprest Leergaard inti-
merer. Orkdal songlag.
Ofr. til menighetskassen.

15/15, 3. s. i advent.

Orkland kl. 11: Havdal. Nattv.
Orkanger kl. 11: Koren.
Orkdal kl. 19: LYSMESSE.

GAVER til bladet

Innkomet i oktober:

ORKLAND :

Hanna Kvernvik kr. 5. Johanna
Digerås 5. Randi og Peder Gren-
dal 10. Anna og Ingebrigt Monset
10. Oline og Andreas Solbu 10. Be-
rit og John Valstad 20. Gunvor og
Ivar Ljøkjel 10. Bjørg Lillery 10.
Gunnar Dalen 10. Marit og Olav Au-
ne 10. Ole Brekken 10.

ORKDAL :

Karen Volden kr. 10. Jørgen Di-
gerås 10. Oskar Skjerve 10. Einar
Gisvold 10. A. K. Solemsløkk 10.
Gerd og Ivar Svee 10. Martha og
Olav Skaugen 10. Signe og Sivert
Gjønnes 10. Maja og Sigurd Ødyn
10. Johanne og O. Sommervold 10.
Bergljot og Arnt Kvaale 10. Gis-
laug og Arne Wormdal 10. Sigrid
Troøyen 5. Kristian Fossløkk 5.
Erikke og Johan Gjønnes 25. Borg-
ny og Lars Garberg 20. Kirsti og
Odd Fossum 10. Randi og Morten
Andøl 20.

ORKANGER :

Åse og Jan Erik Bach kr. 10. Jo-
han Richter 10. Ingeborg Wormdal
10. Bolla Moe 10. B. og M. Asbjørn-
slett 10. Nik. Konstad 10. P. K. 10.
C. Wold 5. J. Nærvik 5. Marit og
Kåre Grytting 10.

GEITASTRAND :

Berit og Johs. Ofstad kr. 10.
Magnhild Tungen 10. Eivind Hus-
by 10. Gunerius Aasen 10. Anna og
L. Aasen 5. Marit Ofstad 10. Ka-
renH. Sletvold 10. Aksel Magnus-
sen 10.

UTENBYGDS :

Olaug og Oluf Lånke, Lånke
kr. 10. Berit Mo, Ilens Aldersheim,
Tr.heim 10. Olav Sandvik, Tr.heim
10. Annar Gjølmesve, Sandvika 10.
Gunvor og Magne Svorkmo, Dram-
men 10. Aase og Helge Solem, Le-
vanger 10. Karen og Ola Monset,
Raufoss 10. H. og B. Koren, Bek-
kestua 10.

UTENLANDS :

Ole Rømmesmo, Fargo, U. S. A.
kr. 100.

Hjertelig takk.

Orkdalskirka - -

(Forts. fra s. 2)

gekomite var: L. Garberg, K. A.
Nærum, Peder A. Ustad, J. O.
Wormdal og J. O. Rektorli. — Ar-
kitekten het Bergstrøm, i kildene
er han for resten kalt både Salstrøm
og Bergmann. Byggmester Kunig
stod for trearbeidet. Formannen
for murarbeidet var Ole O. Aune
eller Gjelmo.

Det var nok livlig på det gamle
kirkestedet mens arbeidet stod på
— først med forberedelser til byg-
ginga, fra 1888, siden riving og ny-
bygg. John Nyhus, som døde nylig
92 år gammel, fortalte litt om dette
fra det året han gikk for presten —
om rekker av steinkjørere fra Munk-
limarka, haugene av stein rundt
plassen og alt arbeidsfolket som
var i sving med det ene eller det
andre.

Selve kirkehuset er i dag likedan
som det var for 75 år siden. Men
ymse ting er gjort innvendig: I
1937 ble de gamle vedovnene skif-
tet ut med elektrisk oppvarming.
3 år senere ble kirka malt. Farge-
konsulent var Olav Sæter. Han har
selv malt feltene i galleribrystnin-
gen. De skal gi uttrykk for kjensler
og håp som fylte nordmenn denne
triste krigssommeren, skriver prest

Ungdomsspalte

UNGDOMS - GUDSTJENESTEN i

Orkanger 27. 10 samlet iangt inn-
på fullsatt kirke, men en savnet
nok det store innslag av de unge
selv. Sykepleierkoret sang, og
begge prester deltok. I ofring til
Norges kr. Ungd.forb.: kr. 179.

TENÅRINGSTREFFET på Svork-
mo hadde møte 30. 10. Ungd.sekr.
Løvold var gjest og viste bl.a.
lysbildeserien «Ungdomslengt».

I HOVEDKIRKEN var det ungd.-
gudstj. 3.11 (om kvelden Allehel-
gensdag). Det var rikt musikalsk
innslag, bl.a. av lagskoret, salme-
sangen lød sterk fra den store for-
samling, og prost Havdal stanset
i sin tale bl.a. ved de vesentlige
spørsmålene: Jeg lever, — — men
hvorfor? Jeg vil leve, — — men
hvorledes? I ofring til Den kr.
skolelagsvirksomhet: kr. 411.

ORKANGER UNGDOMSKLUBB
har hatt møter 9. og 23. 10 samt
6. 11 med besøk av lektor Meyer
og prestene Havdal og Koren. Det
planl. en «Festkveld» onsdag 20.
der en håper at mange av dere
unge i konfirmasjonsalder og der-
over vil finne vegen. Høgskole-
lektor Per Haugland blir kveldens
gjest.

PÅ FANNREM var det tenårings-
treff i Misjonshuset 13. 11.

LYSMESSEN i Orkdal kirke 15. 12
kl. 19 nevner vi alt nå da neste
nr. neppe kommer ut før den tid.
Sammen med sang- og musikkvel-
den 1. 12 kan vel den også sees
som en del av Hovedkirkens 75-
årsjubileum.

Skrondal i Kallsboka.

Gjennom årene har kirka fått
mange gaver, både fra institusjoner,
foreninger og enkeltpersoner. I de
senere år har kirkeforeningen på
Fannrem gjort en god innsats for at
kirka skal bli vakrere.

Så gjelder det at menigheten gjør
flittig bruk av sin staselige kirke.
Her er god plass. La ikke din plass
stå tom når klokkene kaller! — På
en av kirkeklokkene, fra 1585, står
disse latinske ordene: Querite Do-
mine dum inveniri potest. — Det
bestyr: Søk Herren mens han fin-
nes!

Det er en oppfordring til oss alle.

H.

Trykt i: SVORKMO PRENTEVERK